

te begrijpen, dat de echt natuurlijke, physiologische dood bij den mensch zoo zelden wordt aanschouwd.

De physiologische optering van de levenskracht, het langzame, tenslotte geheel uitdooven van het levensélan, het gestaag meer teruggaan der vitaliteit, tot deze tot nul is gereduceerd, het haast onmerkbare, toch gestaag verder gaande verval der krachten, kortom de physiologische *marasmus senilis*, is, verhoudingsgewijs, als doodsoorzaak, en ook uitgedrukt in percenten van het aantal der door den geneeskundige meegemaakte sterfgevallen, zeldzaam, tenzij deze medicus verbonden is aan een oudeliedentehuis, of aan een krankzinnigengesticht met zijn altijd groot aantal seniel demente patiënten. ¹⁾

Ook ik heb, als gestichtsarts, dien physiologischen dood, zij het ook bij geestelijk gestoorde ouden van dagen, zeer vele malen meegemaakt.

Dezen, den dood, op te schorten, is het belangrijke doel, dat de hygiëne van de levenswijze van den volrijpen mensch, den man en de vrouw na de 50 jaren (een hoofdstuk van onze medische be-moeienis, dat we juist de laatste jaren tot ontwikkeling zagen komen), beoogt.

Maar ook reeds Kant schreef zijn Eubiotiek.

¹⁾

Statistiek van Nederland.

Statistiek van de sterfte naar den leeftijd en de oorzaken van den dood over het jaar 1933 (Centraal Bureau voor de Statistiek).

Per 1000 der gemiddelde bevolking van ieder geslacht stierven		
in :	totaal :	
1929	10,70	(hoog cijfer door epidemische griep).
1930	9,09	
1931	9,63	
1932	8,99	
1933	8,75	(het laagste promillagecijfer, ooit bereikt).

	gemiddeld aantal
1840—1949	26,56
1890—1899	18,67
1929—1933	9,43

In 1855 was er groote sterfte onder de ouderen van dagen aan ziekten der ademhalingsorganen, tengevolge van den strengen winter.

Aantal sterfgevallen naar den leeftijd in het Rijk.
(de totale sterfte in het Rijk = 100 gesteld).

	60—79 jaar	80 jaar en daarboven
1929	38,00	15,03
1930	37,94	13,99
1931	39,45	16,00
1932	40,04	15,59
1933	40,77	16,22